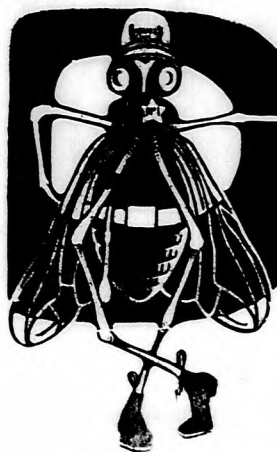

XV-ik ÉVFOLYAM.

Rev. JOSEPH SZUCHY, N. - 408 W. H. ST.
496 PENN STREET
23-ik SZÁM. - N. J. CH. 1917 DECEMBER 1.

A C... bonciás

DETROIT, MICH.

A GAZL... AG.

Kemény János rajza.

— Édesanyám, gazdagok lettünk! Találtam egy darab szenet.

Előfizetési árak: Egész évre 2 dollár - fél évre 1 dollár. — Egyes szám ára 10c.

„MAGYAR ÜNNEPEN”

(A detroiti Kossuth Lajos Egylet 15 éves jubileumára.)

IRTA: KEMÉNY GYÖRGY.

Kossuth unokái, ünneplő magyarok!
A nagy áldomásra miről szóljon a dal?!
A Hadak útján most ahány csillag ragyog:
Mind sirva beszéli, hogy véres viadal
Bugó boronái vágják a Világot...
Rémes dördüléssel gyulnak gyilkos lángok
S pusztul akárki vén, akárki fiatal.

Ezeréves ország viharvert népének
Vérzik minden fia, gyászol minden lánya;
Hallgatni se tud már a temető ének
S apró ablakokban elhervad a mályva.
Temetőkapu lett most a magyar lelke;
Szívét a bu marka a földhöz teperte...
Méregpoharát az Élet így kínálja.

A bibliabeli vizözön helyébe
Tengere zudul most piros embervérnek;
Egy egész Világot vett a Halál bérbe,
Mert egy világrészen kaszája nem fér meg.
Olcó lett az Élet, a Halál meg semmi...
Még csak koporsót se szoktak földbe tenni;
Ugy pusztul az Ember, mint a hitvány féreg.

Nagy időket élünk, világok ropognak,
Bordarecségésük megrázza a Földet;
A Háboru szilaj szekeri robognak,
Eltaposva bokrot, égbenyuló tölgyet.
Vajudik az Idő megterhesült méhe
S mikor a vérzésnek szakad egyszer vége:
Nyitnak-e majd újból virágot a völgyek?!

Illatos virágot bokrétázó népek,
Kik a sirok fölött ültök most ünnepet,
Tétovázó lábbal ahányat csak léptek,
Megzavart szívetek mindig egyért eped.
Velem hallgatjátok vizek mormolását
S hogy szemetek könnyét hullani nem lássák:
Mosolyogtok, bárha vérzik a szívetek.

Kossuth unokái, könyező magyarok!
Embersegítésre vetettetek vállat,
S bár a Nap szemén is véres könyecsepp ragyog:
Az emberszeretet nem hasztalan fírad!
„Lesz még egyszer ünnep ezen a világon”,
Mikor a Szeretet győz majd a tusákon
S teremnek a völgyek újból virágszálat.

A DONGÓ VERSENYE

HÁROM ÉRTÉKES DIJ.

A Dongó mult számában bejelentettük, hogy három értékes jutalmat tűzünk ki azoknak, akik előfizetőket gyűjtenek a Dongónak. Ez a verseny a folyó év végéig tart, s a három első helyen álló versenyző a következő jutalmakban részesül:

Az első díj — egy értékes arany óra.

A második díj — egy finom arany gyűrű.

A harmadik díj — egy arany kar-kötő.

A jutalmakat Tippman Béla jól ismert magyar aranyműves szállítja, kinek Detroitban a West Jefferson utca 2225-ik száma alatt van fényesen berendezett ékszerüzlete és a ki-

nél a jutalomtárgyak megtekinthetők.

Főnti ajánlatunkat megtoldjuk az-
zal, hogy akik az év végéig legalább két egész éves előfizetőt szereznek a Dongónak, azok is kapnak jutalmul egy-egy szép könyvet.

A Dongó az év végével tölti be tizenötödik esztendejét és miután a jelen évben eddigelé kétezernél több új előfizetőt kapott, szeretné kétezere-öttszázra kikerekíteni ezt a számot.

A versenyben részt vehet minden magyar nő vagy férfi. A jutalmak kiosztására egy háromtagú bizottságot kérünk majd fel és pedig olyan embereket, akiknek döntésében megbízhat mindenki.

ILYET AZ APA NEM TESZ.

A Berti bácsi agglegény, sőt nem csak agglegény, hanem a mi ennél sokkal többet mond, teljesen gyermektelen agglegény, a mi annyit jelent, hogy fiatalabb korában vagy nagy „peche”, vagy nagy szerencséseje volt.

De hát a világon minden kiegyenlődik, a mi nincsen meg Berti bácsinak, meg van az ő öccsénél, a kinek minden évben gyereket hoz a gólya, néha napján kettőt is.

Ma is ott kelepel a gólya és Berti bácsi várja az eredményt.

Közben szól hozzá a kis Kálmánka: — Neked Berti bácsi a gólya sohasem hozott kis babát?

— Soha.

— És miért?

— Egyszer akart hozni, de rálöttem és azóta elkerül.

— Ugy? — No apa nem ló a gólyákra.

HALÁSZGATÁS KÖZBEN.

„SZÓLJ IGAZAT“...
Írja Kemény György.

Igy kezdődik egy jólismert magyar közmondás és azt mindenki tudja, hogyan végződik. Nagyon szomorúan végződik, sőt nemcsak a közmondás, hanem az a földi ha-

landó is, aki elég bátor, vagy talán inkább elég bolond, hogy csakugyan megmondja az igazságot. Még pedig nemcsak úgy félig, nemcsak úgy köntösfalazva és „lányomnak szólok, menyem értesen róla” módjára, hanem minden válogatás nélkül szembe, akárcsak az abauji szólásmondás szerint a csereháti ember az ökrének.

Mikor a csutkapipát agyaramra szorítva, az evezőket marokra kapva, kieveztem két-három mértföldnyire és alattam a víz, fölöttem pedig az égbolt vala, amikor ember alig mutatkozott a látóhatáron, hát szörnyen bolondos gondolatok mászkáltak a koponyám belsejében. Egy jókora szippantás után hirtelenül kikaptam számból a szopókát, mert valósággal rámjöttek a zúzó görcsök és attól tartottam, hogy a nagy határozásban lenyelem a pipaszárat pipástól együtt. Már pedig ez még egy ujságos gyomornak is sok lenne, amely kényszerűségből sokat elbir ugyan, de már egy jól kibagósodott pipa mégis csak kivenné a sodrából.

Hát egyszerűen nagyot kacagtam! Még az a szerencse, hogy a víznek nincs füle, vagy legalább is nincs esze, mert ha egy csutkapipára való esze lett volna, minden további latolgatás nélkül megállapította volna, hogy az a genge ténsur, aki a hátán levő csónakban csak úgy egymagában ejti a harsogó kacagást, teljesen elkészült a bolondok házába. Talán tán némi igaza lett volna a víznek. Elég az hozzá, hogy megcsiklandozott valami bolondos ötlet. Eszembe jutott, hogy ha én itt a víz közepén vehetnék egy fene nagy tülköt és akkora tudóm lenne, mint egy elefántnak, vagy még annál is nagyobb s én azon a nagy tülkön végigbömbölhetném mindazt, amit régen meg kellett volna irni és mondani, hát akkor olyan veszett tánc lenne itt miközöttünk, aminőt nem jártak még a legrezesebb indiánok sem akkor, amikor a néhai való jó időkben készülődtek a „sápad arcuk” fejbőreinek leborotvására.

Ez volt az a bolondos gondolat, amely annyira megkacagtatott a hallgató vizek közepén. Ebből is láthatja tehát mindenki, hogy halászgatás közben

nemcsak kukacokkal bajlódik az ember, hanem közben a nagy magára való maradottságban szilaj csikóként száguldó esze összehord mindenféle tücsköt bogarat.

Hát hiszen nem lenne az bolondság, ha az ember igazán nekilegénykedhetne és megmondogatná jobbra is meg valra is az igazságot. De hát hol vegyen az ember annyi fejet, amennyi kibírja az ilyesmiféle dolgot? Meg se kezdené az ember, máris azon venné magát észre, hogy nincs feje. Fej nélkül pedig vajmi nehéz a boldogulás a mai „civilizált” világban, vagy talán fejnélkül könnyebb? Az is meglehet, miután azonban az embernek valahová oda kell tennie a kalapját, így tehát egyelőre szüksége van a fejére.

Egyelőre még nem következett be az az irigylésre méltó állapot, amit egyidőben tréfásan emlegettek bizonyos helyeken. Arról volt ugyanis szó, hogy valami hírneves doktor módot talált az emberi agy megreparálására. Egyszerűen kivette a páciens agyvelejét, valamit dugott a helyébe és azután megmondta az illetőnek, hogy ennyi és ennyi idő múlva menjen el hozzá a rendbehozott eszéért. Egyszer valami páciensének két heti időt adott, de a két hét elteltével a páciens nem jelentkezett az agyvelőért. Elmult egy hónap, két hónap, de az ész gazdája még mindig nem érdeklődött. A harmadik hónapban azután összetalálkozott vele a csodadoktor az utcán és rászólt nagyszigorúan:

— Hallja az ur, miért nem jön már az eszéért?!

— Köszönöm, doktor ur, — felelt mosolyogva a páciens — nincs rá szükségem. Állást kaptam egy szerkesztőségben.

Nem szeretem az idegen tollakkal való dicsekedést és így még egyszer kijelentem, hogy mástól hallottam a fönti dolgot és így nem irandó az én javamra. Annyit azonban beismerek, hogy a sok huncutság mellett nagyon sok igazság is van a fönti historiában; mert bizony aki holmi szerkesztőségekre szánja fejét, hát annak az egyszeri ember mondása szerint „lehet elég esze, de nem jó.” Mert szerkesztősökös helyett ha mindjárt gatyamadzagot árult volna is, elsősorban jobban boldogulhatott volna, azután pedig sok esetben jobban meg is állt volna helyét.

Ezt azonban nem azért mondom, miután a közmondá csunya madár módjára piszkítani akarnám a saját fészket, de mondom azért, mert bizonyos dolgok elmondására talán éppen most van az idő, amikor a hegyek vajudása idején megdőlnék pállott, régi elöitételek s amikor az „isten kegyelméből” való hatalmak alatt meg-megrázogatják a szuette trónusokat azok, akiket testi szolgaságban és lelki vakságban tartott a torma esett féreg rovására irt, gerinctelen megnyugvás.

Majd a jövő alkalommal folytatom ezt a furcsa gondolatot. Most nem telik a helyből, meg azután csak lassankint akarom betöretni a koponyámat.

VIDÉKI KRÓNKA.

A mérges elnök. — A felsült misziszek. — A drága seprű zs egyéb esetek.

Nem hiába fájtoló világot élünk, de bizony Monessen-ben is rájött az egyik egyleti elnök urra a harcias hangulat. Mert ugy esett a dolog, hogy valami tea-estélyt rendeztek az asszonyok és mivel az elnök urnak nem mondta el mindegyik asszony a "hiszek egy"-et, hát olyan szörnyű mérges lett az elnök ur, hogy mindenkit háromnak nézett. Ki is jelentette, hogy csunya világ lesz, ha máskor a "hiszekegy"-et el nem mondják neki. Mert ha ő egyszer mérges, hát "nem báni, ha mingyán asszonyi állat legyen előtte, mert azt is megfájtoli". Meg is kérték azután az elnök urat az asszonyok, hogy már csak ez egyszer bocsássa meg a bűneiket, máskor inkább duplán is könyörögnek.

Dixonban három miszisz nagyon megaragudott egy bodira. Mit is csináljanak, hogy boszujukat kitölt-hessék rajta? Végre is kisütötték, hogy elküldetik a gyárból. Be is állították a misziszek a gyárba és előadták kérelmüket, de bizony onnan szépen elutasították őket. Hazatérőben azután a sikertelenség miatt összevesztek egymással a misziszek és lett olyan kavarodás a dologból, hogy a seriff adott "rájdot" a harcias misziszeknek, de nem ingyen.

SCHWARTZ B.

2830 EAST 79. STR., CLEVELAND, O.

KÖZJEGYZŐ. Pénzküldés a világ minden részébe.

HAJÓJEGYEK minden vonalra. A magyarok régi barátja. Vidéki megrendeléseket is elfogad.

Rizsák János

PÉNZSZALLÍTÓ,
KÖZJEGYZŐ ÉS
VÁLTÓ-ÜZLETE

129 SECOND ST.

PASSAIC, N. J.

PÉNZT pontosan és gyorsan küld az óhazába. — HAJÓJEGYEKET Európába és Európából Amerikába az összes hajókra elad. — MINDENNEMLŐ OKIRATOKAT szabályszerűen kiállít és konzultációs hitelesített. — UTBAIGAZÍTÁS, felvilágosítás és tanács INGYEN. Bármilyen reáblított ügyben pontosan és gyorsan jár el.

A misziszek azonban nem nyugodtak bele a dologba és újból elmentek a gyárba. A járkálás vége azonban az lett, hogy az egyik miszisz férjét küldték el a munkából. A miszter ezért dühös lett és elment más városba. A miszisz ugyancsak sirt utána, mert nagyon szerette, még pedig elannyira, hogy kétszer le is forrázta. No, elég az hozzá, hogy a misziszek még jobban elkeseredtek és azt mondták, hogy kisuppotatják a bodit a "plézőről". El is indultak eziránt a városba, de az egyik miszisz nagyon bepuderezte magát és mert szeles volt az idő, a szél a szemébe hordta a pudert. A miszisz szeme elsötétült és a vakságban belelépett az árokba.

Erre azután visszafordultak a misziszek, mert belátták, hogy aki másnak vermet ás, az maga esik az árokba.

Springfielden hazafelé tartott esti időben az egyik miszter. Mikor azután benyitott, hát bizony se szó, se beszéd csak úgy esett be az ajtón. A felesége odaugrott és fel akarta kapni, de bizony ő is elesett a miszterrel. Mikor felcihelődtek, a miszter odanéz az ajtó elé és mérgesen rászól az asszonyra:

— Hát ez mi?

— Mi, hát szemét?! — felelt az asszony.

— Akkor meg söpörd ki!

— Már pedig én inkább sose söpörök, semhogy egy dollárt adjak egy söprüért.

Ebbe azután a miszter is beleegyesült és szent lett a béke.

Woodbridgen, azaz helyesebben mondva "Ubrics"-en nagy lagzi volt a Penik-féle teremben. Tányérozás alkalmával kiki leszurta a maga tallérját (mint ahogy dukál is), de az egyik magyar később meg gondolta a dolgot. Vagy a társaság nem tetszett neki, vagy talán a vacsorával nem volt meglegedve, elég az hozzá, hogy bizony ő csak visszakérte a tallérját. Hát vissza is adták neki, még pedig kamatostul. De a kamatokban egyáltalán nem volt köszönet.

Pennsylvaniaiban az egyik miszter szeretett volna kecskét tartani és azért elmuffolt a városból egy "májás pléz"-re. Vett is hamarosan kecskét, de meg is gyült a baja, mert a szomszédból egy legény kecske megérezte a peccsenye illatot és átment egy kis udvarlás irányában. A miszternek nem tetszett a látogatás, előkapott egy rudat és azzal akarta elzavarni a látogatót. A legény kecske azonban nem vette tréfára a dolgot, nekirohant a miszternek, aki hamarosan meg is fujta a takarodót és futott segítségért.

Nemsokára ki is vonultak a támadók, mármint a miszter és a komája; az egyik egy öreg fejszét, a másik pedig egy vascső darabját szorongatta a kezében. Igen ám, de a kecske nem retirált, hanem ellenoffenzívát kezdett még pedig olyan sikerrel, hogy a támadók eldöbtek fegyvereiket és undetlenül visszavonultak az "ap-tész"-re. Onnan nézték a legénykedő kecskét és csak akkor jöttek le, mikor az udvarló már elvonult.

A miszter nagyon elkeseredett és el akarta vitetni a mérges kecskét a "gyélbe", de a koma kijelentette, hogy ő nem fizet rá a háborura. Így azután a kecsketartó miszter nagyon elkeseredett, eladta a kecskét és vissza muffolt a városba, mert attól félt, hogy állandóan verekednie kell a kecskeakkal.

WEIZER JÁNOS

8935 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, O.

Elad házakat, telkeket és farmokat.

Felépít házakat jutányosan.

Pénzt ad építésekre előnyös feltételek mellett.

Tűzbiztosítás.

A legjobb kritika.

Lawson Tamás, regényíró (beköszönt kiadó-jához): Adj isten, valahányan vagytok, valahányan vagytok!...

A kiadó (mordul): És ő még danolászik!... És ő még ide meri tolni a pofáját!...

Lawson: Öregem, ne legyünk ennyire amerikaiak! (Danol.) Adj isten, valahányan vagytok, valahányan vagytok, adj isten!...

A kiadó: Maga totál megbolondult? Mit gajdol, amikor pukkadoznia és fulladoznia kellene?! "Valahányan vagytok!"... Micsoda "valahányan"? Ezt a sok regény-példányt érti? Igen, valahányan vannak, még mind megvannak! Egyet se vitt el belőlük az ördög; a maga regénye a kutyának se kell! Valahányan vannak, még mind itt vannak, felvágatlanul, szüzen, érintetlenül!

Lawson: Öregem, ne keserítsük egymást, hisz ugyis együtt ugrunk bele a vízbe vagy egymással szemben akasztjuk fel egymást! Lássá, én igyekszem jókedvet erőltetni magamra... igyekszem magát is jókedvre hangolni... és maga csak gorombáskodni tud velem!

A kiadó: Hát ne danolászson, mikor nekem sirni volna kedvem, mikor én forró könnyeket hullatok azért a kis tőkéért, amit ebbe a nyomorult regénybe beleöttem!... az emberek kevesebbert is zekognak!

Lawson: Azért danolászok, mert

egy fényes ötletem támadt és ez jókedvűve tesz.

A kiadó: Fényes ötlete?! Magának?! És nekem monja ezt, a kiadó-jának?! Fúj, szegyelje magát! Ha én olyan kiadó volnék, amilyen regényíró maga, akkor nekem már husz évvel ezelőtt ehén kellett volna halnom!

Lawson: Öregem, maga nagyon igazságtalan! Látszik, hogy csak egy közönséges jingo es nem régi római; a régi rómaiak a legszomorubb körülmények között is megőrizték a tárgyilagosságot. Mi tehetek én róla, ha a regényem nem fogy?!
A kiadó (keserűen hahotázva): Hát talán én tehetek róla?!

Lawson: Nem követtem-e el mindent a szenzáció siker érdekében?! Több spekulációval és nagyobb művészi önmegtartózással még soha se írtak regényt, maga Upton Sinclair mester sem!... "Péntek, tizenharmadika" — tőzsde-regény, vastag szerelmekkel és rémtörténetekkel; nem is csepeg, csak úgy ömlik belőle a vér!... Mindennel számot vetetem. Számításba vettem a babonát, a kabalát, a spiritizmusban és a lélekvándorlásban való hitet, az emberek pénzimádatát, érzékiségét, a rémes dolgok iránt való bestiális érdeklődését. Van ebben a regényben tengersok pénz, perverzítás, morfin, nadragulya, amit csak akar! Ezt a regényt az amerikai közönségnek úgy kellene fálnia, hogy ma már ezren és ezren rosszul lehetnének tőle. No és hát véletlenül a kutyának se kell. Hogy mért nem? — váltig tö-

W. H. Schwartz Első magyar ügyvéd és hitelközjegyző
Ohio Államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telephone: Cuyahoga Central 3350-R.
Bell Main 3758.
Vasárnap délelőtt csak 11-ig az irodában.

ROTH BANKHÁZAI

ERŐS
MINT A
SZIKLA

HAJÓJEGYEK

PÉNZKÜLDÉS
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401-403 Jerome Ave.,
McKeesport, Pa.
110 Smithfield St.,
Pittsburgh, Pa.

rőm a fejemet, még se tudom kitalálni.

A kiadó: Mert maga egy állat. Mert a regény silány. Mert a péntek meg a tizenhármas szám rossz kabala volt. Mert maga még csak egy jó reklamötlettel se tudta pótolni regényének vérszegénységét.

Lawson: Jobb reklám-ötletet már nem lehet kitalálni, mint az a híresztelés, hogy a szerző milliárdok és milliárdok ura. Ez az egyetlen, ami igazán imponál a nagyközönség nevű esürhének.

A kiadó: No, láthatja, hogy mennyire imponált neki! Beleegyeztem... azt mondtam: "jól van, csináljunk magunknak egy jó napot és nevezük egymást nagyságos urnak!..." zálogba tettem azt az ezüstöt, amit a kis fiam a bérmaapjától kapott, hogy ki tudjam fizetni azt a kis hirdetőst, amelyben magát milliárdosnak hazudtam!... És tessék! Amilyen sok pénz van a maga regényében, és amilyen sok pénzt hazudott magának az én fájdalommal szült hirdetésem, olyan kevés pénz van az én fiókomban, mert egy lélek nem sok, de egy lélek se veszi meg a könyvét!

Lawson: Meg fogja-e hallgatni végre az új ötletemet? Igen, vagy nem?

A kiadó: Pénzbe kerül?

Lawson: Nem.

A kiadó: Akkor hát beszélje ki magát. Az én életem már úgy sem élet. Akár magát hallgatom, akár a kétségbeesés szavát, nekem már mindegy.

Lawson: Hallgasson ide. Pályázatot hirdetünk a regényem két legjobb kritikájára. Mindegyik pályanyertes műnek tíz-tízezer dollárt ígérünk. Gondolja csak el, két millió ingyen reklám! Az emberek veszködni fognak, hogy pályázhassanak és két millió ember veszi meg a könyvemet, hogy kritikát irhasson róla. No és amikor ki kellene adni a pályadíjakat, akkor én kijelentem: "Atyámfiá, nem vagyok én milliárdos, hanem csak egy szegény szabó-legény, dobjátok ki engem!" és addig maga eladott kit millió példányt.

A kiadó: Nem remélek én ettől semmit, de isten neki, próbáljuk meg, mert hiszen ez az ígélet csakugyan nem kerül pénzbe! Talán akad egy pár balek, aki beugrik és megveszi a könyvet.

Lawson: Mondom, hogy két millió ember veszi meg.

A kiadó: Amilyen pechünk van, ez lesz az első amerikai reklám, amelynek senki se fog felülni. De legalább a gyermekek mulatni fognak... az európai kroki-íróknak, akiktől ha nem esurran, hát eseppen egy kis reklám, lesz miről írniok!

A „PAPAGÁJOK”.

(Konvenció apróság.)

A Verhovay Segélyegylet konvencióján ugyancsak puskaporos volt a hangulat. Csapkodták egymás fejéhez a gorombaságokat, különösen az első napon, amikor is az „ellenzék” egyik tagja „papagájok”-nak nevezte a „kormánypártiakat”.

Lett erre nagy tiltakozás. Erősen követelték, hogy rendre kell utasítani a sértegetőt. Az elnök kalapált s az egyik hangosan tiltakozónak úgy magyarázkodott, hogy hiszen a „papagáj” nem becsületsértés, így tehát nincs ok a rendreutastásra.

Dühösen felugrott erre Kovács Miska és ugyan ropogtatta a szót:

— Talán az elnök ur papagájnak érzi magát, hogy nem utasítja rendre a Judásokat?!

Erre azután a Judás miatt lett felháborodás, de Kovács kijelentette, hogy ő Pilátussal tart és a Pilátusnak se vonja vissza, amit mondott.

Egyszóval így oszlottak meg a „papagájok” és a „Judások”.

VETERÁN PESTA

régi amérikási és Zöldfülü Marci.

NO, Marcink, hát mahónap itt van a Krizmusz is oszt mondok meg kéne tanulni valami órajtos köszöntőt, merhogy más világ van, mind vót régen, hát a köszöntőnek is másnak kell lenni. Meg azutég a Dongóéknál is keresztelő lesz, hát mondok ott is ki kell rukkolni valamivel, merhogy a zöreg Dongó holmi rigmus csináló ember, hát megnézi, hogy ki kicsodás köszöntő.

Aszongyák, hogy a lónak négy botlikja van oszt mégis megláblík, hát jómagam is lyártam a multkor, amikor a picceburgi konvencijóru montam el egyetmást. Hát hogy székejrül vót szó, Körösfőy hejlett Kükemezeyt montam, merhogy azis székej név. Hát egyszóval Körösfőy János alliancei biznices magyar ember vót, aki a tintanyalókat órajtosan megtraktérozta. Tán még most is nyalik utána a szájok szélit.

Oszt hogy Ekronyon gyüttünk keresztül a komencijóru, hát akkor tuttuk meg, hogy a miszter Daragónak, mármint a Verhovajisták alenökének leégett a háza, ameddig ő komencijózott. No, mondok, még e kellett neki. Nem elég, hogy két hétig hallgatta a sok beszédet oszt megfájdította a fejit, de még csillagvizsgálgatónak is beállhatott otthun, akárcsak gyiják korába a zegri licejumbul.

De hát aszondik, hogy még sose

vót úgy, hogy valahogy ne lett vóna, hát maj csak lesz ezután is, mer eccer maj csak kítavasodik meg kiderül, oszt nem fog mindég villámlani meg menydörögni. De nem is vóna lyó, mer még a kiimádkozott esőt is meguni eccer a zember.

Oszt látom a Dongóba, hogy valami fájtinos órákat is lehetne kapni, akit Tippány ur, a hies magyar órás liferál. Már persze azok kapik meg, akik karácsonyig a legtöbb előfizetőt küdik be a Dongónak. Merhogy a Dongó kétezernél több uj katonát sorozott be ez éven oszt szeretné felvinni a zév végeig 2500-ig. Hát mondok mán csak mink is liferájjunk eppár előfizetőt egyrészt a tizedik kis Dongó tisztelettyére, meg azutég azér is, mert a gyüvő február 15-én a tizenöt esztendő betöti a Dongó, hát mán ezér is megérdemel valamit, ha mást nem, hát legalább másfél esztendőt.

Ugy látom, hogy néha egy kis öröm is megakad, merhogy most egymásután nyomkodik itt a magyar könyveket. A Pója doktor verses könyve után a miszter Reményi is kinyomott egy zekfűs könyvet, meg azutég a Linek miszternek is van könyve, akit ugyan nem láttam, de mihint magyar könyv, hát meg kell venni, merhogy először is ritka most a magyar könyv, azutég meg legyen néha jó napjok a tintanyalóknak is. Oszt decól!

Májner Testvérek!

Nem kell elkeseredni, mert a ki West Virginiába kerül, az otthon van. Bognár Ferenc szállodatulajdonosnál mindenkor kaphat tiszta és jó lakást, azonkívül pedig olyan kosztot, hogy a tiz ujját is megnyalja utána.

Szállodáját 9 éve nyitotta meg a saját házában a dipóhoz közel az Elkhorn Street-en. Aki föl akarja keresni, irhat is neki. Címe:

FRANK BOGNÁR,

Box 224, Welch, W. Va.

A Dongó mozgó képviselője:

ANDREANSZKY GYULA,

a Dongót sokféle mozgó hátramoztatója, mindenütt képviseli. Lakik sehol, ott van, a hol van.

Verhovay Segélyegylet.

A LEGRÉGIBB MAGYAR EGYESÜLET AMERIKÁBAN.

Fizet 1000 dollár haláleseti illetéket.
Fizet továbbá \$500 félsegélyt, \$300 csonkulási díjat és 2 évig betegsegélyt.

Aki családját szereti, álljon be az egyesületbe. Minden felvilágosítást szívesen megad

Gábor István főtítkár

809—811 MARKLE BANK BLDG.,

HAZLETON, PA.

KEMÉNY JÓZSEF

Ha házat, telket, vagy farmot akar venni, vagy eladni: forduljon hozzám bizalommal.

10611 GRANDVIEW AVENUE
CLEVELAND, O.

Telefon: (Bell) Garfield 9255—M.

Kegyetlen hírnöki
A dermesztő Télnek
Mérges szelek szárnyán
Bus mesét mesélnek.
Aki nem akarja,
Hogy reszkessen tétele:
Okosan cselekszik,
Ha SIEGEL-hez tér be.
Jó téli ruhákban
Bővelkedik boltja,
Höttig élél mindaz,
Ki azokat hordja.

SIEGEL MARTON

ruha-üzlete

2144 WEST JEFFERSON AVE.,
DETROIT, MICH.

MUFFOL MISKA

főburdos vélekedései.

MAHÓNAP már a krizmusz is itt van, hát mondok ügyeskedni kell a magamfajta cingel embernek, mer ha nem csorog hát csepeg. Nagy a drágaság, hát manapság ott marad vendégnek a zember, ahun marasztalik, vagy ahun éppen órajtos ebéd van, mingyán nem is igen marasztalik. No, de azér engem már csak marasztalnak itt-ott a misziszek, merhogy ojjan ezermester forma vagyok, hát elvégzek holmi reperációt, akihez a miszter nem ért. Jesszeri!

A nilesi misziszek meg már igen szemesek, merhogy elaltatják a misztereket úgy mennek a warreni bálba. No, de jobb is a misztereknek, ha otthon maradnak, mer másnap nem tudnának dógózni.

Milvókiba meg beteg vót a zegyik miszter, oszt aztat komendálták neki, hogy mennyen a kórházba. Hát el is ment a miszter. De vót a háznál egy bodi, aki el akart muffolni, ha kórházba mén a miszter. A miszter ugyan biztatta, hogy ne muffoljon, merhogy ő visszagyün nemsoká. Hát vissza is ment két hónap mulva, de akkor már a bodi lett a miszter oszt aszonta a vót miszternek, hogy mennyen a szomszédba burdra, merhogy ők nem tartanak burdosokat.

Tamskriken meg bál vót oszt a zegyik bodi igen táncolhatott vóna egy görliivel, de egy bojszi elkapta elüle oszt így kosarat kapott a bodi. El is ment panaszkonni a másik bodinak, aki aszonta, hogy maj ő megmutati, neki nem adnak kosarat. Hát ő is elment a görlihez, de ő is csak úgy járt mind a másik. Erre egymásnak panaszokottak a bodik, akik még a bajuszt is leszették csakhogy legényeknek nézzék őket, pedig mind a kettőnek feleségi meg egy csomó

gyereki van a zókontriba. Hát ijjen csalfák a bodik.

Frenklinen meg ugyan összehorgoltak a bodik a görli miatt, merhogy a zegyik ruhát vett neki, a másik meg szőlővel tartotta lyól meg azutég rájdoltatta. Hát egyszóval összehorgoltak a bodik oszt aki a szőlőt vette hát úgy beleragaszkodott a ruhás bodi bajuszába, hogy a zegyik fele a markába maratt. Hát így mulatoznak Frenklinen a bodik.

No de nem szavazok már többet, merhogy a zegyik miszisz aszongya,

Dongó new yorki képviselő.

— General Representative Office in —
New York, N. Y. — Manager: J. R. Arbócz,
686 ACADEMY STR., NEW YORK, N. Y.
Phone: St. Nicholas 9063.

Gulyás Györgyöt

minden magyar ismeri Detroitban, azért nem kell róla sokat mondani. Elég az hozzá, hogy nézzünk be nozza.

GULYÁS GYÖRGY

65 West End, Detroit, Mich.

hogy van máktörője csak ütő kell bele, hát mondok már csak keritek neki, mer karácsony után is kell a becsület. Oszt amejjik miszisz mákot akar töretni, csak izennyen, merhogy igen értek hozzá. Oszt decól!

SZIVES TUDOMÁSUL. ..

Ezután felszólítást nem küldünk senkinek. Mindenki láthatja a címzésnél, hogy mikor járt le az előfizetése. Aki a lejárat napjától számított egy hónap alatt nem jelentkezik, az ne várjon címére több Dongót.

Dr. FARKAS GÉZA

1958 Genessee Str., Toledo, O.
5000 DOLLAR BIZTOSITEK AZ ALLAMNÁL.

Magyarországi és itteni peres ügyek gyors és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi tanács és hajójegy. Forduljon hozzá bizalommal.

Prokopp Tamás magyar ember
Tetőtől talpáig.
Nála még az ellenség is
Jóbaráttá válik.
Magyarosan adja a szót,
Nem hímez, nem hámoz;
Nem ver oda minden garast
Kétszer a fogához.
Akinek ez, amaz
Kellene a házhoz.
Nézzen be csak bátran
Prokopp Tamáshoz.

PROKOPP TAMÁS
626 South Str., Detroit, Mich.

REMO

A NEVE
A VALÓDI
KANALAS
KÖSZVÉNY
ORVOSSÁGNAK

Ne vegyen mást mert csak ez a köszvény, hátfájás, nyílás, oldalszurás, zsibbadás, derékfájás egyetlen hathatós gyógyszere.

Egy üveg \$1.00, 3 üveg \$2.50,
postán \$2.80, 6 üveg a teljes
kura \$5.00.

E címen kapja a valódit:

**CLEVELANDI
KORONA
GYÓGYSZERTÁR**
2812 EAST 79th STREET,
CLEVELAND, O.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY.

Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikába egy évre \$2.00
Magyarországra egy évre \$2.50

276—25th Street Detroit, Mich.

Egyes szám ára 10 cent.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER PUBLISHED
SEMI MONTHLY.

Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th, 1916,
at the Post Office at Detroit, Mich., under the
Act of March 3, 1879.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI.

A napokban kezembe került végül az Amerikai Magyar Segélyező Szövetség, vagyis az előbb Magyar Betegsegélyező Egyletek Szövetkezte néven ismert és Bridgeporton székelő egyesületnek hivatalos értesítője, a "Szövetkezet." A hivatalos értesítő november 15-iki számában egy "A megoldás felé" című cikkben foglalkoznak a hivatalos értesítő csinálói azokkal a jelenségekkel, amik ujabban fölmerültek az egyesületnél legutóbb behozott kor szerint való kivetések miatt. Ebből a cikkből kitűnik az, hogy sokan elégedetlenkednek, sőt kilépnek a testületből a kor szerint való fizetési kötelezettségek miatt.

Az említett cikk egyik részében a következőket mondja:

"Megérthető az, hogy tagtársaink nagyrésze idegenkedve, sőt ellenszenvvel fogadta az új irányváltoztatást, mert hisz sok éven keresztül másutt gyanították a célt és az ut könnyebb részén haladtak. Most, mikor az igazi, de nehezebb utra tereltek, kiválnak a sorból és elhagyják a testületet.

De ez ne csüggesse el azokat, akik belátják a régi rendszertelenség lehetetlenségét. Ne törődjenek azzal, hogy még ma is vannak testületek, vagy inkább testületeket kormányzó emberek, akik nem értik meg, hogy az ár ellen nem lehet uszni, hogy a célt nem lehet görbe utakon elérni."

A fenti idézet nagyon sokat mond. A néhány év előtt Clevelandban tartott főgyűlésen is szóba került már a kor szerint való fizetési kötelezettség, de az akkori főgyűlés nem akart belemenni a gyökeres változtatásokba és pedig azért nem, mert a főgyűlés tagjainak nagyobb része idősebb ember volt és mivel a régi mondás szerint "még a szentnek is maga felé hajlik a keze", az időben előrehaladott delegátusok nem szavaztak a saját, látszólagos érdekeik ellen. A tapasztalat azután megmutatta, hogy a helyzet tarthatatlan és az egyesület előtt csak két ut állott: vagy áttérni a kor szerint való fizetésekre, vagy pedig beszüntetni a működést. Az egyesület legutóbb való főgyűlése — nagyon helyesen — az előbbi utat választotta.

AMERIKA

legrégibb és legkedveltebb magyar napilapja az

AMERIKAI MAGYAR NÉPSZAVA.

Előfizetési ára egy évre 6 dollár, félévre 3 dollár.

Rendelje meg minden magyar.

Cim:

178 SECOND AVE., NEW YORK.

Természetes, hogy e miatt nagy a tiltakozás mindenfelé, de nem is csoda, mert hiszen az idősebb tagoknak egyszerre sokkal többet kell fizetniük, mint fizettek ez előtt és ez a legtöbb tagnak sehogy se megy a fejébe. A számokkal és azok csálhatatlanságával mit se törődök, abban a boldog hitben ringatják magukat, hogy ha eddig jó volt, ezután is jónak kell lennie. Pedig ez egyszerűen nem áll, mert eddig se volt jó, a magyar egyesületek a régi rendszer mellett mindig veszteséggel dolgoztak, de ezt a veszteséget pótolni lehetett akkor, amikor még fiatalabbak voltak az egyesületek, amikor aránylag kevés volt a haláleset, s amikor sok élet-erős, fiatal tagot kaptak egyesületeink.

A repedező régi alapok foltozása ment egy darabig, de ma már annyi a folton való folt, hogy ha a meggyengült régi alap helyett nem tesznek újat, hanem ismét csak foltot akarnak rá tenni, akkor az egész épület összeomlik a nagy teher alatt. Azért tehát meggondolatlanul cselekszenek azok, akik a nálunk bevett "maradjon a régi" jelzővel akarják tovább huzni a tarthatatlan állapotokat.

A számokkal nem törődökről eszembe jut az egyszeri zsidó boltos esete, aki egyik ismerősének arról panaszkodott, hogy rosszul meg az üzlet és állandóan rá kell fizetni. — "Miért nem hagyod abba"? — tanácsolta az ismerős. — "Abbahagyni"?! — méltatlankodott a boltos — "hát akkor miből éljek"?! A maradiak is olyan boltból akarnának megélni, amely bolt-ra állandóan rá kell fizetni. Hát pedig ez lehetetlenség!

Az egyesületeknél biztosítási üzletről és nem szerelemről van szó, így tehát ott nem is a szép szavak, hanem a könyörtelen számok beszélnek és aki nem akarja meghaladni, vagy megérteni a számok beszédét, az inkább csukja be a boltot.

VEGYES HIREK.

A konvenció után Völgyi is elmondhatja, hogy "adtál, uram, elnökséget, de kevés benne a köszönet."

A cukor maholnap olyan ritka lesz, mint az a bizonyos "fehér holló". Pedig hát ez nagy baj, mert sok keserűséget kell lenyelünk.

A magyar könyvek egyre-másra jelennek meg Amerikában. Hát még sem olyan veszedelmes az a régi latin mondás, amely szerint "háboruban hallgatnak a muzsák."

A detroiti Kossuth egylet tizenöt éves fönállásának jubileumát ünnepelte. Lassankint megöregszünk. No, de Jókai sszerint "öreg ember, nem vén ember."

Ohioan csak egy hajszalon mult a "nedvesek" győzelme. Ezt a hajszalat eltehetik emlékül az ohioi italmérők.

A karácsony közeledtével jó lesz arra is gondolni, hogy a magyar újságíróknak is kidukál egy aprócska karácsonyfa.

Roosevelt ezredes újból nagyon hangos lett. És mit szól ehhez Braun Márkus barátunk?!

A körmöket jó lesz alaposan megőveszteni télire. A szén őfelsége ugyanis bujósdi játszik, és így alapos alkalmunk lesz a körmökre lehelni.

A "kicsászolt" orosz cár unalmában holmi "önvallomásokat" irkált össze. Nagy kár, hogy többi cimborái még nem tartanak vele együtt az "önvallomásoknál".

A reformáció négyszázados évfordulóját ünneplik. Vajjon mikor jön már el egyszer az igazi — világreformáció?!

Justh Gyula meghalt. Pedig milyen szép kort érhetett volna, ha megérhette volna még a világháboru végét.

AZ Ő KORÁBAN.

Belenyult a cukros dobozba a kis kereskedő inas.

Rajtakapták és alaposan eldöngeték.

Bögre kerül az apja elé, ki a böge okát kérdezi és megtudva, így szól:

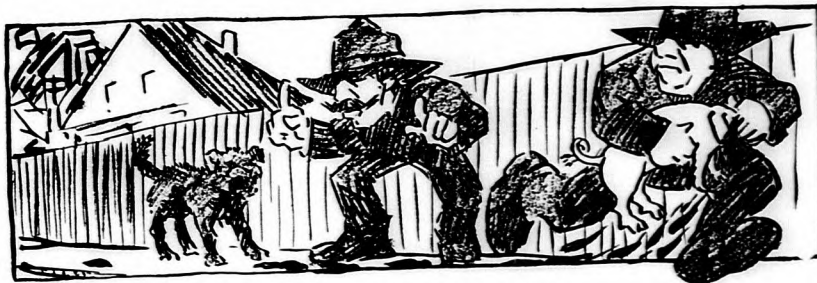
— Jól tették fiam, jól tették, mert nem illik ám lopni — a te korodban.

MIÉRT?

Papa, a ki kefekötő, az ő kis fiacskájától, a ki már iskolába jár, azt kérdezi:

— Hát azt megtudnád-e nékem mondani Janikám, hogy miért kefekötő Zemplén vármegyében csaknem minden ember?

— Hát azért, mert ott sok bor terem.

SZÁLLÓIGÉK.

Imre napot ült. — Kiköszörülte a torkát, akárcsak a zelienuplei bodi.

A zelienuplei Magyar Ház-ban vándorszínészek tartottak előadást. Előadás közben érkezett a komédiába egyik bodi, aki Springdale-n alaposan benézett a pohárba. A virágos kedvű bodinak nagyon megtetszett a színész "biznic", föl is ment az igazgatóhoz és ajánlkozott színésznek. A "direktor ur" félt a kellemetlenségtől és azonnal megengedte a bodinak, hogy mutassa be hangját a közönségnek. A bodi ki is állt a szinpadra és remek bölömbika hangon elrántott egy pár nótát.

A direktor ur megdicsérte a bodit, hogy nagyon jó hangja van, csak köszörülni kell még rajta. Ennek azután úgy megörült a bodi, hogy a szentnek sem akart lemenni a szinpadról.

Odaállt a cimbalomhoz és mindenáron köszörülni akarta a hangját. Végre is az egyik bodi meguntta a dolgot és a köszörüs bodinak kiadta az obsitot. A bodi másnap csakugyan vándorszínész lett, mert szégyenében elillant a "pléz"-ről.

Most ha valaki nagyon kelleti magát, ezt mondják róla Zelienuplen:

— Ez is köszörülni akarja a hangját.

Kanadában a lethbridgei magyarok ugyancsak megtartották az Imre napot. Szólt a nóta és fogyott a testi ital rogyásig. Az egyik testvér anynyira beszedegetett a jóból, hogy a mikor hazakerült éjnek idején, hát eltévesztette a járást és a miszisz helyett egy "ájris" lakót kezdett ölelgetni. Az "ájris" nagyon megijedt a váratlan nudvarlástól és mert a sötétben nem tudta, hogy ki udvarol neki, úgy szájon csókolta az udvarló testvért, hogy annak másnap oláh dudává dagadt a képe.

Most ha valakit jól szájon kapnak, ezt mondják róla az ottani magyarok:

— Ez is megülte az Imre napot.

KÉPZELHETŐ.

Tanító: Hát azt ki tudja nékem megmondani, hogy miért száll fel a hőmérő higanyoszlopa, ha forró vízbe tartom?

Tanuló: Hát azért, mert lent a ragy forróságban nem tartja ki.

NEM CSODA!

— Margitka, hány éves vagy?
— Miért kérdezed, Pistike?
— Csak. Mondd meg!
— Nyolc éves vagyok.
— Mondhatom: jól konzerváltad a ragadat!

ERTESÍTÉS.

Értesítjük a chicagói, s egyuttal az illinoisi és indianai magyar honfitársakat, hogy Horváth György ur, a Dongó képviselője meg van hatalmazva előfizetések s hirdetések főlvetelére és nyugtázására. — Ajánljuk őt a magyarság jóindulatába. A chicagói képviselő west pullman megbízottja Uhrin Mátás ur.
A Dongó szerk. és kiad.

Aki szép akar lenni,
Az el ne feledje,
Hogy szépitő szerét
Csak RÓTH-nál rendelje.
Liliom Krém, Szappan,
Hölgypor s illatszerek,
Kaphatók önála.
Aki csak jót szeret:
RÓTH-nál megtalálja.

Krém kis tégely postán 50 cent, —
nagy tégely postán 85 cent.

Krém, hölgypor és szappan kis adag
postán \$1.30, nagy adag postán \$1.65.

ÓVAKODJON az UTÁNZATOKTÓL!

Az egyedüli készítő:

Róth Sámuel

Megváltó Gyógyszertára
Dept. D.

125 AVE. A., NEW YORK, N. Y.

Az ártatlan betörők.

(A "Dongó" tárcája.)

McKeesporton a Winter Béla szalonjába beállított esti időben egy bodi és a széken busulगतó Winternek oda szolt nagybizalmasan: :

— Winter ur, egy félgalon viszkit szeretnék!

A szalonos rögtön megérezte hogy holmi nemzeti hitelről van szó és azért így nyilatkozott:

— Nem vagyok itthon, beszéljen a bártenderrel!

A földi erre a bártendernél érdeklődött, de az meg a gazdához utasította. A gazda meg újból visszaküldte a bártenderhez. A viszkire szomjas földi nagyon hangoztatta, hogy van neki hatvan dollárja otthon a kufereban, de elvesztette a kulcsot, így aztán nem juthat a pénzhez.

— Hiszen, ha csak az a baj — vélekedett a szalonos — majd kinyitja a kufert a bártender, merthogy ugyis lakatos volt valamikor.

És azonnal oda is szolt a bártendernek, hogy vegyen vésőt és harapófogót s menjen el a földivel a kufere megoperálására. A bártender nem sokáig kérette magát; kapta a szármokát, egy tanut is vitt magával és ugyancsak biztatta a földit:

— No, gyerünk!

A földi hajlandónak mutatkozott a gyerünkre, de előbb szerette volna megkapni a viszkit, mert hogy ugyis lesz már pénz bőven. Winter azonban öreg róka és nem adogatta ki a viszkit.

Jó darab idő mulva visszaérkezett a bártender a tanuval, még pedig bőrig ázva, merthogy közben szörnyű zápor kerekedett. A bártender azután elmondta az esetet.

A földi szépen elkalauzolta őket a házig, fel is küldte az "aptész"-re, a hol szerinte a kufere áll a hatvan dollárokkal. A bártender a tanu segítségével fülön kapta a kufert, kirántotta a szoba közepére és gyönyörűen nekiláttak a feszegetésnek. Egyszer csak megszólalt egy öblöshangu bodi::

— Hát maguk mit csinálnak?!

— Már hogy mit csinálunk? Hát ki akarjuk feszeíteni a kufert.

— De biz nem feszegetik maguk az én kuferemet, mert én meg a kalaptartójukat fikszolom meg raduvéba.

A kufere a feszeítésre hirtelenül felpattant, de felpattant a kufere jogos

gazdája is még pedig úgy, hogy a mükedvelő betörők hamarosan lekaszolódttak az aptészről. Örültek, hogy a kufere gazdája rendőrt nem hívott és el nem csukatta őket.

A szomjas bodi nem kapott pálinkát, hanem azt mondják, hogy alaposan kihuzta a lutrit és sokáig fogja emlegetni azt, hogy neki valamikor hatvan dollárja volt álmában és a más kuferejában.

MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

ÉS KOPORSÓ RAKTAR.

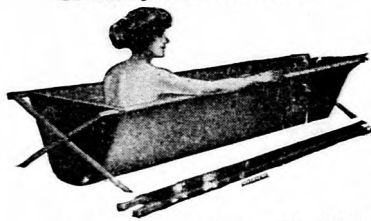
Temetéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig a legjutányosabban.

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 WEST JEFFERSON AVE.,
DETROIT, MICH.

Telefon: Cedar 175.

Összehajtható fürdőkád

Eddigélé csak az fürödhetett otthon, akinek fürdőszobája volt, de ezután fürödhet mindenki, aki csak akar, mert az összehajtható fürdőkáddal meg van oldva a nagy kérdés.

FÜRÖDNET BÄRMELYIK SZOBÄBAN,

csak fel kell állítani ezen összerakható fürdőkádat s vizet kell bele önteni. — Olyan tisztán lehet kezelni, hogy a szoba teljesen száraz marad.

NÉLKÜLÖZHETETLEN MINDEN HÄZBAN.

Fehér gummi fürdőkád teljes felszereléssel.....\$15.00
Fekete gummi fürdőkád teljes felszereléssel.....\$10.00

Rendeljen még ma!

10 évi jótállás!

Minden rendelés és pénzküldemény az alanti címre küldendő.

KISH FERENCZ

642 SOUTH STREET, DETROIT, MICH.

RODIN.

Meghalt. Pihen a kéz,
Mely csodákat vágott...
Most csak a Halálnak
Ujjai mintáznak
S gyurják a világot.

JUSTH.

Nemzeti harcoknak
Hőse bevitézlett...
Utána nagysokan
Könyes szemmel néznek.
Vagy sirni se tudnak,
Hol megszakadt a gát
S vergődik a Föld is,
Unván a vér szagát?
Ott tán mást se tudnak,
Mint csak összesugnak:
"Jó éjszakát"!

FINOM GYEREK.

— Itthon van apád?

— Itthon van.

— Hol van?

— Odabenn a diványon kérődzik.

KONVENCIÓS JÓKIVÁNSÁGOK.

— Vessék szemedre a "pesel" levelet.

— Itéljenek el téged a bizonyítékok hiánya miatt.

— Magadon tapasztald te, hogy "egy próféta se kedves a saját hazájában".

— Ne légy te kíváncsi arra, hogy ki alatt inog az erkölcsi talaj.

— Csinálj te referendumot és azután ne csinálj te referendumot.

— Ugy kapkodjanak a portékád után, mint a konvención a hivatalos szerkesztőség után.

— Drága pénzen találd ki, hogy hasztalan a kákán való csomókeresés.

— Értékeljék a felszólalásodat az "üljön le" jelszóval.

— A konvención állítsd ki a szegénységi bizonyítványodat.

— Mondják meg szemedbe, mint a csereháti ember az ökrének, hogy ne bolondozz.

A TÜRELMELENEKHEZ.

Többen ugyan türelmetlenkednek, ha el-sejten és tizenötödiken nincs ott házuknál a Dongó. Hát a tulságosan türelmetlenek ne feledjék azt, hogy ma háborus világot élünk, amikor nincs minden úgy, ahogyan régi időkben megszoktuk. Katonának vitték a legények elejét és így bizony a postánál meg máshol sincs megfelelő munkaerő. Azért tehát legyünk türelmessel; mert még mindig sokkalta kényelmesebb dolog némi keséssel a Dongó olvasása, mint a lövész-árokban való lapulás.

A Dongó tőle telhetőleg megteszi a magáét. Azért tehát legyünk kissé türelme-sebbek!

Bábás Józsefné

FÉNYKÉPESZETI MŰTERME

2281 W. Jefferson Ave.,
DETROIT, MICH.

BALKÁNYI ANTAL

hazai képzett fényképész
2232 W. JEFFERSON AVENUE,
DETROIT, MICH.
Fényképészeti, festészeti és fény-
képnagyítási műterme.

"HI-PRESS"

with the
RED LINE
'round
the top

Cipők, melyek
tényleg tovább tartanak az acélnál!

A "Hi-press" fehér gummi-csizmák és cipők a legerősebb gummiból, amit eddig ismernek, készülnek—ugyanabból, amely megszerezte a Goodrich kereknek tartósságáról a hirnevet, mindenütt, ahol kerekeket használnak.

Ezért tart a fehér "Hi-press" talp tényleg tovább az acélnál!

Ez az egyetlen lábbeli a világon, mely tovább tart a faszegezett féltalpaknál.

Viseljen "Hi-press"-t és nem kell többé javítási költségeket fizetnie. Kérje kereskedőjétől a "Hi-press"-t és keresse a "Vörös Szegélyt" a szár tetején—a jelt, mely megkülönbözteti a "Hi-press"-t minden másfajta gummi lábbelitől.

A "Hi-press"-t gyártja csakis a

THE B.F. GOODRICH COMPANY

Gyárak: AKRON, OHIO

40,000 üzletben

A hirneves Goodrich Automobilkerek Gyárosa

—"Best in the Long Run"

DETROITI DOLGOK.

A lakodalom vége. — A cigány katonasága. — A tükör.

Nagy lakodalom volt egy helyen. A vendégek csak úgy fürödtek mindenféle jóban; vége hossza nem volt az évésnek és az ivásnak. A vőlegény nagyon boldog volt és nem sajnálta a költséget. Ugy reggeli hat óra tájban szedelőzködni kezdtek a vendégek s az asszonyok összeszedtek egy csomó edényt és ünnepélyesen átadták a menyasszonynak, aki azonban nem nagyon kapkodott az edény után, hanem annál szívesebben rakta zsebre azt a vagy másfél száz dollárkát, amit a vendégek adogattak össze az új párnak.

A vőlegény egyébként is kitett magáért, mert drága ruhát, gyűrűt, órát, nyakláncot és karkötőt vásárolt a menyasszonynak, aki azonkívül elég szerény volt és ráadásul még hat dollárt kért az "apukámtól", azonkívül pedig magához vette annak 36 dolláros óráját és minden egyéb aranyműjét s mikor mindezekkel készen volt, akkor a derék menyasszony meglépett egy másik pasással.

Katonai vizitációra ment az egyik detroiti cigánybanda nagybögöse, s miután nincs nagy barátságban az angol nyelvvel, hát valami tolmácsfelét is vitt magával. A vizitációnál megkérdezték, hogy mi a foglalkozása, mire a nagybögös elkezdett veszettül ide és oda huzogatni a bal combján, így akarta mutatni, hogy nagybögös. Mikor pedig azt kérdezték tőle, hogy van-e valami kifogása, a nagybögös azt mondta, hogy nem tud angolul. De erre megbíztatták, hogy az nem baj, mert angolul is tud a nagybögő. A bögös azonban ugyan tiltakozott a katonáskodás ellen s a tolmács által előadta, hogy ő feleséges ember.

— Vannak-e gyerekei? — kérdezték a vizsgáló bizottság tagjai.

A nagybögös erre kézzel kimutogatta, hogy van egy térdig érő gyereke, azután pedig megfelelő helyen és még megfelelőbb mozdulatokkal azt is kidomborította, hogy újból apának érzi magát.

Valamelyik csárdában ugyancsak kupán billentették az egyik testvért. Veszettül vérzett a fejébubja és ré-

mülve szaladt egy bodival a doktorhoz, aki annak rendje-módja szerint bekötözte a kobakot. Mikor a kötés megvolt, a bodi nagyban tiltakozott, hogy nem gilt a dolog, mert a kalap nem megy a fejére és így meglátják, hogy be van kötve a feje. A doktornak nem tetszett a dolog, de újból bekötözte a kobakot úgy, hogy a kalap is ráment. Egyben pedig kijelentette, hogy egy dollárba kerül a kontyozás.

— Egy dollár?! — csodálkozott a bodi. — Nekem nincs csak ötven centem.

A doktor dühös volt, de a "safety first" elvénél fogva elvette a fél tallért.

A bodi erre újból megszólalt:

— Nincs itt egy tükör? Szeretném magam megnézni.

De ekkor már kijött a doktor a türelemből és magyarul megmondta neki, hogy hol nézze meg magát.

FIGYELCSENEK HIDEK

a Monesseni M. Nő Betekszegény egyetek nagyon

teák estéljt

rendelkedi

ami felkérjék a honfokofaktársak hogy sziveskedjenők megjelenkint

a Rendölköltség.

Hrabovszky János

az egyetlen magyar virágkereskedő New Brunswick és környékén. Különös gondot fordít lakodalmi és temetési rendelésekre.

211 Sommerset Street.

Betéteket elfogad
és kamatoztat a
Németh János Állami Bank
395 BROADWAY
NEW YORK

NILESI MIEGYMÁS.

A nilesi bodik elhatározták, hogy miután maholnap ugysis vége lesz az italozásnak, hát elbucszatják a testi italt. El is mentek a szalonba és beszedegettek alaposan. Otthun azután ugyancsak neszeltek a bodik. A miszisz többször figyelmeztette őket, hogy ne zongorázzanak, mert alszik a főburdos, hanem a jókedvű bodik rá se rántottak a figyelmeztetésre. Erre azután a miszisz dühbe gurult és a bodik közül úgy megbérmált kettőt, hogy akkora lett a szájuk, akárcsak a töltött paprika.

A youngstowni görli hadikölcsönt akart iratni, de azt mondta az apja, hogy egy elég egy háznál és így a görli nagyon elkeseredett, mert félt a "formány"-tól, aki az aláírást ajánlotta. Így azután a görli el se ment a munkába, hanem kért az anyjától tíz centet azon a cimen, hogy be akar állani a "junyiba" és így orvosi vizsgálatra megy. Egy ismerőstől pedig három dollárt kért a görli és a vizsgálat helyett átrándult Clevelandba. A szigorú apa se vette tréfára a dolgot és másnap elindult a görli keresésére. Mikor pedig megtaálta, nagy lett az öröm és megbocsájtottak egymásnak.

CSAK MAGYARUL!

A Phillipsburg-Alphai II. Rakoczy Elso Magyar Bs. es Tem Egylet Cudahy 2-ik női osztaly a saját penztára javara

Egybe kötve Katalin Bal és szineloadast rendez szinre kerult az ajto tarva vagy zarva legyen

1917 NOV. 25. AN

Vasarnap Kezdeté delutan 2 orakor A. LEDNER HALLBAN Cudahy, Wisconsin

Kerjük a Cudahy es környekbeli magyarsak szives partolasat, a Rendezöseg Zenet Pother kozkedvelt zenekara szolgálja Jo itolokrol es rendelt magyar szakacsnek altal kesztitet csirkepaprikasrol gondoskodva lesz Yegy elore elore váltva 20c Penztarnal 25c

KINEK LESZ? KINEK LESZ?

Már hogy mi je?

VAGY ARANYÓRÁJA, VAGY
KARIKAGYÜRÜJE?!

A DONGÓ

ebben az esztendőben kétezernél
több új előfizetőt kapott s kará-
csonyig

2500-IG

szeretné fölvenni ezt a számot.
Azért tehát pályázatot hirdet és
pedig akik karácsonyig előfize-
tőket szereznek a Dongónak,
azok közül a három legtöbbet
szerző egy-egy értékes jutalmat
kap.

Első jutalom:

EGY FINOM ARANYÓRA.

Második jutalom:

EGY ARANY GYÜRÜ.

Harmadik jutalom: :

EGY KARKÖTŐ.

A pályázatban részt vehet
minden magyar ember, vagy nő.
A Dongó ügynökei nem lehetnek
a versenyben.

**Aki legalább két egész éves
előfizetőt szerez, annak küldünk
egy szép könyvet.**

A jutalmakat **Tippman
Béla**, az amerikai magyarság ál-
tal jól ismert és most Detroitban
működő magyar órás és arany-
műves szállítja.

Az előfizetések erre a címre
küldendők:

DONGÓ

276-25 Street, Detroit, Mich.

Mit irnak az előfizetők ?

Dospoly László potyaolvasó,

Ez a szó pedig magyarra nem való.

A potyaolvasók sorából ezennel kilépek és küldöm a két beteget, mert lejárt az előfizetésem. De nem kell rajta csodálkozni, mert a mai világban minden megeshet. Már négy fiunk van oda, az ötödik most várja a bevívót. De azért nem baj, mert a magyar az ilyesmihez hozzá van szokva. Amint mondják:

Mikor a napot meglátja,

Máris huszárnak van szánva.

Hát egyszóval csak jöjjön tovább is az a Dongó, legyen a szomorúságba egy kis vigalom.

Pottstown, Pa. Dospoly László

T. Öreg Dongó ur! Értesültem, hogy megszorodott a család, így tehát elhatároztam, hogy legalább egy előfizetőt szerzek magam mellé. Remélem, hogy még többet is fogok szerezni. Tessék a beteget bekebelezni és kívánom, hogy a tizedik kis Dongó nagyra nőjön s ne lásson olyasmit, amit a mostani emberek látnak.

Peekskill, N. Y.

Szilvász Alajos.

T. Födongó ur! Tudatom, hogy valamikor régesrég előfizetője voltam a Dongónak. De talán már 13 éve is van annak, hogy elpártoltam és ha néhanapján a kezembe vettem a Dongót, hát megborzadtam a sok jókívánságtól. Hát meg is fogott az átok, amióta potyán olvastam a Dongót. Előfogott a tüszentés, köhögés, viszketés meg több más egyéb, s azért itt küldöm azt a két beteget, hogy muljon el már rólam ez a nagy átok. Kérem a medicinát vagyis a Dongót.

Bethlehem, Pa. Láng Gyula.

T. Kemény ur: Itt küldök ismét öt új előfizetőt annak öröme, hogy megjött a tizedik kis Dongó és így az első akarok lenni a megbizottak között, aki a kis Dongót üdvözölni akarom egypár beteggel. A kis Dongónak és szüleinek boldogságot és tartós életet kíván

Chicago, Ill.

Horváth György és családja.

T. Dongó ur! Sajnálom, hogy be-szüntették címemre a Dongót, de bevallom, hogy magam voltam az oka. A harag okozta a dolgot, mert a Dongót mindig ellopták és mások olvasták. Mikor pedig nagysokára visszalopták, hát úgy agyon volt rongálva, hogy még a római pápa szemével se lehetett volna elolvasni.

Azóta a tolvaj után vittem a zsin-delyt és rájöttem, hogy kik lopták el

a Dongómat. Fogná meg őket a Dongó legerősebb átka. Ezután majd jobban vigyázok rá és itt küldöm a két beteget, hogy továbbra is olvashassam.

Munhall, Pa. Nagy Ferenc.

T. Szerkesztőség! Itt küldöm a Dongóra az egy évi előleget, mert valamire való magyar ember nem kíván semmit potyán. Igazán nem szeretném, ha elütne az indsaj, mert jó munkám van, meg azután szeretném meglátni a Dongó 15 éves jubileumi számát. Nagyon örülök, hogy az öreg Dongó újból egészséges. Kívánom is tiszta szivemből, hogy még soká az legyen.

Golt, Ont. Lengyel István.

T. öreg Dongó! Sajnálattal értesültem, hogy az öreg Dongó egy kicsit majd meghalt. Jó lesz nem okoskodni, mert én még legalább 100 évig szeretném olvasni a Dongót. Azt mondom tehát, hogy ne boldozzon azzal az öreg csontpofájával, hanem inkább egyezzen ki vele és adjon neki esérébe egy pár esá-szárt meg királyt, akikkel jobban ki lehet tölteni a pokol réseit, mint holmi vékonydongáju pennarágókkal. Ha pedig ez nem lenne neki elég, akkor ráadásul oda lehetne adni a potyaolvasókat, bár azokból válhatnak még valamikor jóra való emberek.

Mellékelve küldök két beteget és nyujtsák meg az előfizetést legalább is úgy, mint a levelekiek a gerendát.

Racine, Wis. Vash András.

A FINOM PLAKÁT.

Monessen-ben valami tea-estélyt rendeztek minapában az asszonyok. Mindenféle dolog elintézésére vállalkozott valaki, csak éppen a plakátok elkészítése maradt vállalkozó nélkül. Végre is az egyik asszonyka kijelentette, hogy ő elfogadja, mert az ura jól tud angolul és így rendben lesz a dolog.

Kész is lett a plakát és mert a miszter jól tudott angolul, hát így "kinézett" az a bizonyos plakát:

OLVASÓINK FIGYELMÉBE.

A Dongó jelen számában a The Haynes Automobile Co. egész oldalas hirdetését találja az olvasó. A Haynes gépkocsikat mindenfelé dícsérik, sőt a Dongó több olvasójának van is Haynes kocsija s mindegyik meg van vele elégedve. A Haynes gépkocsi gyártói a Dongó minden olvasójának ingyen küldik el gyönyörűen díszített árjegyzékes könyvüket. Irjon tehát bátran akármelyik olvasónk ezért a könyvért. A cím megtalálható a hirdetésben.

EGÉSZ VILÁG ÁLDJA,

DE MÉLTÓ IS RÁJA

A

PARTOLA

Az Orvos Cukorka Alakban

GYOMOR ÉS VÉR-TISZTÍTÓ

GYÓGYCUKORKA

Egy nagy bádogdobozzal 1 dollár hat dobozzal 5 dollár e cimen:

PARTOS PATIKA

**160 SECOND AVE.,
NEW YORK, N. Y.**

DISZ NAPTÁR

INGYEN!

Mindenki teljesen ingyen kapja 1918. évi, olajfestményü gyönyörű falinaptárunkat, ha legalább 1 dollár árát rendel.

TALÁNY.

Mi ez?
ADGÓ VERYE
 SE

A megfejtés díja: **egy szép könyv.**
 A megfejtés beküldésének határideje: **1917 december 5.**

A november elsején levő számban megjelent talány megfejtése:

Egy játékos, aki nyer.

Helyes megfejtést küldtek be a következők:

Vörös Sándor, Klucarits Jánosné, Ajler Ferenc, Hornyák A. János, Bohu János, Dienes István, Balla Károly, Szabó András, Bondor Lajos, Csisztu László, Lontor Károly, Köteles Károly.

A jutalmul kitűzött könyvet **Köteles Károly** (Cleveland) nyerte meg.

MÁJNER HISTÓRIA.

(West Virginiából.)

A berwindi miszter alaposan kiolvasta az ujságból, hogy nagy regisztrálás van és a négy lábúakon meg a szárnyas jószágokon kívül regisztráljon minden ember. Hogy pedig egészen bizonyos legyen a dolog, a miszter megvizsgáltatta a dolgot az ellenőrző bizottsággal, mármint a miszisszel, aki ugyancsak megállapította, hogy regisztrálni kell. A háznál lakó két bodi tehát nem sokat okoskodott; nekiöltözködtek és elpulykaméreggel bandukolt hazafelé; mentek regisztrálni a notári public-hoz. Ott előadták a dolgot, de a notári ijedten mentegetőzött, hogy ő még nem regisztrál. A két bodi is ze epelegette a miszterrel a ujságot és akkor sült ki, hogy Neew Yorkban regisztrálnak a major választásra.

A DONGÓ POSTÁJA.

Ujabb köszönet. A tizedik kis Dongó születése alkalmából nagyon sokan kifejezték jókívánságaikat. Miután külön-külön nem válaszolhatunk, azért fogadják az öreg Dongó köszönetét.

B. J. Megkaptuk és kidongjuk. Hát a betegekkel hogyan állunk?!

S. H. No, majd elhuzzuk az ottani bodik nótáját.

M. J. Hát természetes, hogy érdemesnek találjuk.

Mrs. M. F. A Dongót pontosan elküldtük az adott címre, a misztert pedig kidongjuk.

M. B. Azt írja, hogy küld "egy kis kiteni valót". Hát bizony majd ki is tettük, merthogy plajbászszal volt írva.

H. Gy. A betegek egészségében megjöttek. Tényleg az első volt, aki egy csomó előfizetővel köszöntötte a kis Dongót.

V. és G. tanul. Az esetet fölhasználjuk a jövő számban.

H. J. A betegért köszönet, a históriák se rosszak.

N. V. Nagyon sajnáljuk, de "pesel" vonat nem küldhetjük önnek a Japot.

Többeknek. A versenyben részt vehet mindenki. Az a tervünk, hogy mindenki kapjon valami ajándékot, ha karácsonyig előfizetőt szerez a Dongónak.

B. L. Köszönet a betegért. Várjuk a fenyegetés bevaltását. Toronyórát láncostul nem adhatunk.

Több dologról máskor szólunk.

JÓRAVALÓ MAGYAROK.

A következő jóraivaló magyarok szereztek előfizetőket a Dongónak:

Bazsó András Cleveland, Takács György Homestead, Tóth Pál Passaic, Marsalkó Jenő Woodbridge, Horváth György Chicago, Szarka József Stafford Village, Bodák Lajos Toledo, Horváth György Toledo, Rudik J. South Bend, Tolnay I. Palmerton, Szilvássy Alajos Peekskill, Órsik István Homestead, Kovács Lajos Carteret, Horváth János Zelle-nople, Kassay Károly Chicago.

Fogadják a Dongó köszönetét! Reméljük, hogy a karácsonyi ünnepek közeledtével minden jóraivaló magyar megszólal.

Tel. Princeton 2584-R.

DR. MAJOROS JÁNOS
 MAGYAR FOGORVOS

8820 Buckeye Rd., Cleveland, O.

Rendelő órák: Hétköznap d. e. 9-től este 8-ig. Vasárnap 2-5-ig.

WEISS és LEITNER

MAGYAR VENDÉGLŐJE.

Aki sokáig akar élni, az étkezzék nálunk, mert olyan izletes nálunk az étel, hogy még a kínai anyacsászárné is megnyalná utána az ujjait.

391 HASTINGS STR., DETROIT, MICH.

Ki a magyar étkezésnek
 S tisztaságnak jóbarátja:
 New Brunswickon Bánóczy-nál
 Mindezeket fölhalálja
 Szállást talál ott a magyar,
 Jól is lakhat éttermében;
 Olcsón és jól lakhat nála
 S nem is marad soha éhen.

BÁNÓCZY JÁNOS

37 FRENCH ST. NEW BRUNSWICK, N. J.

AMERIKAI

MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG

(MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLETEK SZÖVETKEZETE)

Alakult 1892

1418 STATE STREET, BRIDGEPORT, CONN.

Tagja lehet az Egyesült Allamok és Canada területén minden 16—50 év közötti férfi és nő, vallás és nemzetiségi különbség nélkül.

Felvételi díj 2.00 dollár, korkülönbség nélkül. Az orvosi vizsgálati díjat a testület fizeti.

Évi tagsági díj 2.00 dollár. Havidíjak korszerinti táblázat szerint.

A tagok azonnal jogosak: 1.000 dollár haláleseti illetékre
 250—500 dollár csonkulási segélyre
 100—500 dollárig terjedő agykori segélyre, vagy teljes befizetett összegeik erejéig terjedő végkielégítésre.

A tagok gyermekeiket is biztosíthatják a testületnél 15 cent havidíj ellenében 100 dollár haláleseti illetékre.

Minden kérdészködéésre azonnal válaszol és nyomtatványokat küld a titkári hivatal.

DEZSŐ JÁNOS,
 elnök.

WALKÓ JÁNOS,
 titkár.

BÖLCSHÁZY FERENC,
 pénztárnok.

MURAD

THE TURKISH CIGARETTE
Everywhere Why?

S. Anargyros
CORPORATION

*Makers of the Highest Grade Turkish
and Egyptian Cigarettes in the World*

15 Cents